

In Sint Pieterskerk te Boxtel

Prachtig spel van Pirenne in orgelmis van J. S. Bach

BOXTEL, 27 mei. — Al kan men het bestaan van de z.g. orgelmis in het oeuvre van Johann Sebastiaan Bach als van meer hypothetische aard dan als een, in deze conceptie, reële daad van de componist beschouwen, de gebonden uitvoering van een reeks Koraalvoorspelen, in tekst op elkaar betrokken, is een boeiende en uitdagende gebeurtenis.

In samenwerking met het H. Hartkoor onder leiding van Joop Felix kon men die orgelmis gisteren beluisteren in de Sint Pieterskerk te Boxtel. Maurice Pirenne had de moed om deze veeleisende onderneming op het fraai klinkende, meer dan honderd jaar oude Smitsorgel op zich te nemen. Overigens had de rector-cantus van de kathedraal dit vorig jaar al eens op zeer overtuigende wijze gedaan in de hervormde kerk tezamen met het Brabants Kamerkoor.

Oorspronkelijk zou het concert in Boxtel een maand eerder plaatsvinden. Door hinderlijke inconvenienten aan het instrument moest het

Hoe prachtig het spel van de organist ook was, er waren momenten dat de staat van het orgel van invloed was op articulatie, ritmiek en keuze van het tempo. Merkbaar was dit in het grote Praeludium en het credo-koraalvoorspel. Dat het zeker niet aan de zeer capabele solist lag kan men constateren aan programmadelen die voor de speler in technisch opzicht het meest veeleisend waren. Los van dit al kon men genieten van een grote visie op een groot werk in een zeer beheerste uitvoering.

echter worden uitgesteld. Orgelconcerten geven blijkt echter soms een bijzonder moeilijke zaak. Als criticus weet men niet of men de uitvoering moet beoordelen naar het overwinnen van de technische ongemakken in het instrument of zich in de fantasie moeten laten leiden door de er doorheen spelende muzikaliteitvisie, artisticeit en capaciteiten van de organist.

We nemen zonder meer aan dat het orgel van de Hervormde Kerk in Den Bosch, enige jaren geleden grondig en fraai gerestaureerd door orgelbouwer Flentrop, een prettiger speelaard heeft als het orgel in Boxtel. Dat ligt voor de hand, omdat de restauratieopdracht van orgelbouwer Schreurs in Boxtel lang niet van zo verstrekkende aard was. Nu heeft een oude mechanische tractuur nog al eens haar nukken en het Boxtelse orgel is bovendien hard aan een grondige restauratie toe. Dit zou trouwens, gelet op de culturele en historische betekenis van het instrument, allerm minst geld weggevoien zijn!

In onze consumptieve maatschappij, die via de vele medio overspoeld wordt met lawaai en prullaria waartussen het bewaren van een kritische zin voor velen een hachelijke zaak wordt, is het bestaan van een bloeiend kerkkoor met een grote schaar van zingende jongens een steeds zeldzamer wordend verschijnsel. Het H. Hartkoor deed prachtig werk met het zuiver, toegewijd en gaaf zingen van het tiental koralen. Zo iets is ook een cultuurgoed, dat waard is tot alle prijs in stand te worden gehouden.

Het programma bood een voortreffelijke informatie. Het was niet alleen inlichtend en toelichtend, maar bood tevens voorlichting omtrent de wijze van uitvoeren. Voor een orgelconcert wel bijzonure dat xerig!

H. J. Z.